

Medezeggenschap doen we samen

Over de inspraak van cliënten

Rechten en plichten

van Humanitas DMH en cliëntenraad

bijlage I bij het beleid cliëntmedezeggenschap

Bijlage I **Rechten en plichten van Humanitas DMH en cliëntenraad**

In bijlage I staan in het kort belangrijke rechten en plichten vermeld.

Voor volledige omschrijving en procedures zie de artikelen in de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018 (Wmcz) in bijlage II.

Inspraak van cliënten en hun vertegenwoordigers

Rechten en plichten Humanitas DMH¹	Rechten en plichten cliëntenraad
Inspraak organiseren voor cliënten en hun vertegenwoordigers.	De resultaten van inspraak betrekken bij de werkzaamheden van de cliëntenraad.

Informatie voor de cliëntenraad

Rechten en plichten Humanitas DMH	Rechten en plichten cliëntenraad
Alle informatie geven die de raad nodig heeft op een manier die de raad begrijpt.	Afspreken welke informatie de raad nodig heeft voor zijn werk.
Informatie geven over het beleid van de afgelopen periode en voor het komend jaar (ten minste één keer per jaar).	Afspreken wat de raad onder begrijpelijke informatie verstaat.

Advies, instemming en ongevraagd advies

Rechten en plichten Humanitas DMH	Rechten en plichten cliëntenraad
Wettelijke procedures volgen voor advies, instemming en ongevraagd advies.	Wettelijke procedures volgen voor advies, instemming en ongevraagd advies.
Op tijd advies vragen over de onderwerpen die staan in Wmcz artikel 7.	Op tijd advies uitbrengen. En de redenen voor dit advies aangeven.
Op tijd instemming vragen over de onderwerpen die staan in Wmcz artikel 8.	Bij niet instemmen overlegt de raad ten minste eenmaal met Humanitas DMH. En de raad deelt daarna zo snel mogelijk zijn beslissing (met redenen) mee.
Een ongevraagd advies van de cliëntenraad behandelen volgens procedure in Wmcz artikel 9.	Ongevraagd adviseren over de onderwerpen die staan in Wmcz artikel 7. En over andere onderwerpen die voor de cliënten belangrijk zijn.
Een ongevraagd advies over een onderwerp dat valt onder instemmingsrecht (Wmcz artikel 8) behandelen volgens Wmcz artikel 9.	Ongevraagd adviseren over onderwerpen die vallen onder instemmingsrecht (Wmcz artikel 8).

Medezeggenschapsregeling en huishoudelijk reglement

Rechten en plichten Humanitas DMH	Rechten en plichten cliëntenraad
Medezeggenschapsregeling opstellen (met de cliëntenraad) en ter instemming voorleggen aan de cliëntenraad.	(Betrokken zijn bij opstellen medezeggenschapsregeling.) Instemmingsrecht over vaststellen en wijzigen van de Medezeggenschapsregeling.
	De cliëntenraad moet een huishoudelijk reglement opstellen.

¹ Humanitas DMH is voor lokale cliëntenraden meestal de teammanager en voor de centrale cliëntenraad is dat de bestuurder.

Instellen en opheffen cliëntenraad

Rechten en plichten Humanitas DMH	Rechten en plichten cliëntenraad
Bij instellen van een cliëntenraad vacatures openbaar maken. De cliëntenraad helpen bij werving nieuwe leden.	Vacatures openbaar maken. Hulp krijgen bij werving nieuwe leden.
Beschikbaar stellen van de voorzieningen die de raad nodig heeft. Instemming vragen over benoeming van onafhankelijk ondersteuner voor de cliëntenraad.	Beschikking krijgen over de voorzieningen die de raad nodig heeft. Instemmingsrecht over benoeming van onafhankelijk ondersteuner voor de cliëntenraad.
Cliëntenraad opheffen of vrijwillig in stand houden wanneer het aantal zorgmedewerkers onder de 10 daalt (Wmcz artikel 4).	Overleg en advies geven over voornemen om cliëntenraad te ontbinden.
Cliëntenraad ontbinden als deze structureel tekort schiet in de belangenbehartiging (eerst in overleg en instemming vragen).	Overleg en instemmingsvraag ontvangen over voornemen om cliëntenraad te ontbinden.

Achterban

Rechten en plichten Humanitas DMH	Rechten en plichten cliëntenraad
Cliëntenraad helpen bij het ophalen van wensen en meningen van cliënten en hun vertegenwoordigers.	Regelmatig wensen en meningen ophalen bij cliënten en hun vertegenwoordigers. De raad kan daarbij hulp krijgen van Humanitas DMH.
Cliëntenraad ondersteunen bij het informeren van hun achterban.	Cliënten en hun vertegenwoordigers informeren over de werkzaamheden van de cliëntenraad en de resultaten daarvan. De raad kan daarbij hulp krijgen van Humanitas DMH.

Bezwaarprocedure

Rechten en plichten Humanitas DMH	Rechten en plichten cliëntenraad
Als de cliëntenraad niet instemt: Vervangende toestemming vragen aan de commissie van vertrouwenslieden en daarna, indien nodig, in beroep bij de ondernemingskamer van het gerechtshof Amsterdam.	Een zaak voorleggen aan de commissie van vertrouwenslieden en daarna, indien nodig, in beroep bij de ondernemingskamer van het gerechtshof Amsterdam.

Raad van toezicht

Rechten en plichten Humanitas DMH	Rechten en plichten centrale cliëntenraad
Vastleggen dat de centrale cliëntenraad ten minste één bindende voordracht voor een lid van de raad van toezicht heeft.	Bindende voordracht van ten minste één lid van de raad van toezicht.
Raad van toezicht overlegt met de centrale cliëntenraad (ten minste één keer per jaar).	Overleggen met de raad van toezicht (ten minste één keer per jaar).
De centrale cliëntenraad informeren over wat de raad van toezicht heeft gedaan met de inbreng van de cliëntenraad (ten minste één keer per jaar).	

Enquêterecht

Rechten en plichten **Humanitas DMH**

Rechten en plichten **centrale cliëntenraad**

Een schriftelijk verzoek doen aan de ondernemingskamer van het gerechtshof Amsterdam om onderzoek te laten doen naar (de gehele omvang, een gedeelte of een bepaald tijdvak van) het beleid en de gang van zaken van Humanitas DMH.

Vormen van cliëntenraden.

Hieronder worden de verschillende vormen van cliëntenraden beschreven.

Cliëntenraden zijn er in verschillende vorm en samenstelling.

raad	samenstelling	toelichting
Lokale cliëntenraad (woonvoorziening)	cliënten	
Lokale gemengde cliëntenraad (woonvoorziening)	cliënten en vertegenwoordigers van cliënten samen	Het is niet wenselijk dat een cliënt en haar of zijn vertegenwoordiger samen in de raad zitten.
Lokale verwantenraad (woonvoorziening)	vertegenwoordigers van cliënten	
Bewonersoverleg of huiskameroverleg	alle cliënten	
Lokale ambulante cliëntenraad of Homerun cliëntenraad	cliënten	In de medezeggenschapsregeling staat dat de raad de bevoegdheden uit de Wmcz krijgt als de locatie niet onder de Wmcz valt.
Commissie of werkgroep	cliënten en/of hun vertegenwoordigers	Voor een specifieke taak of recht, zoals een sollicitatiecommissie die adviseert over selectie en benoeming van medewerkers, of een werkgroep verbouwing.
Centrale cliëntenraad	cliënten en vertegenwoordigers van cliënten samen	Het is niet wenselijk dat een cliënt en haar of zijn vertegenwoordiger samen in de raad zitten.

Adviesrecht

Cliëntenraden hebben adviesrecht over de volgende onderwerpen:

Adviesrecht (Wmcz artikel 7 lid 1)	Cliëntenraad of Bewonersoverleg	Centrale cliëntenraad
Wijziging doelstelling of grondslag <i>Toelichting: Deze staan in de statuten van de organisatie.</i>		✓
Fusie of duurzame samenwerking	✓	✓
(Gedeeltelijke) overdracht zeggenschap in zorg <i>Toelichting: Andere onderdelen, zoals vastgoed vallen buiten het adviesrecht.</i>	✓	✓
(Gedeeltelijke) beëindiging of uitbreiding zorgverlening	✓	✓
Wijziging organisatie van zorgverlening <i>Toelichting: Andere onderdelen van de organisatie vallen buiten het adviesrecht.</i>	✓	✓
Profielschets voor de benoeming van de leden van de raad van toezicht en de raad van bestuur		✓
Vaststelling begroting en jaarrekening	✓	✓
Huisvestingsbeleid, ingrijpende verbouwing, nieuwbouw en verhuizing	✓	✓
Selectie en benoeming leidinggevenden van zorgverleners <i>Toelichting: In de medezeggenschapsregeling staat hoe de cliëntenraad betrokken wordt bij de voorbereiding van de selectie en benoeming van leidinggevenden van zorgverleners.</i>	✓	
Selectie en benoeming zorgverleners <i>Toelichting: Dit is een bovenwettelijke recht dat Humanitas DMH aan de cliëntenraden toekent.</i>	✓	
Selectie en benoeming leden raad van toezicht, bestuur en directie <i>Toelichting: Dit is een bovenwettelijke recht dat Humanitas DMH aan de centrale cliëntenraad toekent.</i>		✓
Aanwijzen van de functionaris Wet zorg en dwang <i>Toelichting: Dit is een recht dat de Wet zorg en dwang aan de cliëntenraad toekent (Wzd artikel 2b lid 2).</i>		✓
Aanwijzen van de Klachtenfunctionaris <i>Toelichting: Dit is een bovenwettelijke recht dat Humanitas DMH aan de centrale cliëntenraad toekent.</i>		✓
Aanwijzen van de functionaris Gegevensbescherming <i>Toelichting: Dit is een bovenwettelijke recht dat Humanitas DMH aan de centrale cliëntenraad toekent.</i>		✓

Instemmingsrecht

Cliëntenraden hebben instemmingsrecht over de volgende onderwerpen:

Instemmingsrecht (Wmcz artikel 8 lid 1)	Clientenraad of Bewonersoverleg	Centrale cliëntenraad
Medezeggenschapsregeling <i>Toelichting: Deze bevoegdheid kan niet aan een andere cliëntenraad worden overgedragen.</i>	✓	✓
Klachtenregeling		✓
Regelingen die voor cliënten gelden <i>Toelichting: Voorbeelden zijn: waskostenregeling, parkeertarieven enzovoort.</i>	✓	✓
Profielschets klachtenfunctionaris		✓
Procedure zorgplannen	✓	✓
Algemeen beleid:		
- kwaliteit <i>Toelichting: Het begrip 'kwaliteit' is (nog) niet nader omschreven of begrensd. Algemeen beleid over gezondheid kan gezien worden als onderdeel van het algemene kwaliteitsbeleid.</i>	✓	✓
- veiligheid	✓	✓
- hygiëne	✓	✓
Toelatings- en ontslagbeleid cliënten	✓	✓
Algemeen beleid:		
- voeding	✓	✓
- geestelijke verzorging	✓	✓
- recreatie en ontspanning	✓	✓
- maatschappelijke bijstand	✓	✓
Sociaal plan bij verbouwing, nieuwbouw of verhuizing	✓	✓
Inrichting ruimtes zorgverlening bij:		
- verbouwing	✓	
- nieuwbouw	✓	
- verhuizing	✓	
Selectie en benoeming onafhankelijke ondersteuning van de cliëntenraad <i>Toelichting: Onder ondersteuning kan een ambtelijk secretaris of coach/ondersteuner worden verstaan.</i>	✓	✓

Procedure advies en instemming

Hieronder worden de procedures voor advies, instemming en ongevraagd advies beschreven.

Procedure voor advies

(Wmcz artikel 7 lid 2 tot en met 5)

- 1** Humanitas DMH vraagt advies aan de cliëntenraad.
En zorgt daarbij dat de raad genoeg tijd heeft om zich een goed oordeel te kunnen vormen.
En zorgt dat het advies van invloed kan zijn op het te nemen besluit.
- 2** De cliëntenraad geeft binnen een redelijke termijn een advies met redenen.
- 3** Wil Humanitas DMH het schriftelijk advies niet volgen, dan moet hij eerst overleggen met de cliëntenraad.
- 4** Na een schriftelijk advies, deelt Humanitas DMH zijn besluit schriftelijk mee.
Wanneer hij geheel of gedeeltelijk afwijkt van het advies geeft hij hiervoor de redenen.

Procedure voor ongevraagd advies

(Wmcz artikel 7 lid 2 tot en met 5)

De procedure ongevraagd advies bij instemmings-onderwerpen staat op de volgende pagina.

- 1** De cliëntenraad geeft met redenen een advies over een onderwerp.
- 2** Wil Humanitas DMH het schriftelijk advies niet volgen, dan moet hij eerst overleggen met de cliëntenraad.
- 3** Na een schriftelijk advies, deelt Humanitas DMH zijn besluit schriftelijk mee.
Wanneer hij geheel of gedeeltelijk afwijkt van het advies geeft hij hiervoor de redenen.

Procedure voor instemming

(Wmcz artikel 8 lid 2 tot en met 8)

- 1** Humanitas DMH legt het voorgenomen besluit voor op aan de cliëntenraad.
En zorgt dat de cliëntenraad genoeg tijd heeft om zich een goed oordeel te kunnen vormen.
- 2** Wil de cliëntenraad niet instemmen met het voorgenomen besluit? Dan moet de raad eerst ten minste eenmaal met Humanitas DMH overleggen.
Toelichting: Het overleg vindt plaats voordat de cliëntenraad meedeelt dat hij niet instemt.
- 3** De cliëntenraad deelt zijn beslissing zo spoedig mogelijk schriftelijk mee.
Wanneer de raad niet instemt met het voorgenomen besluit dan geeft de raad daar de redenen voor.
*Toelichting: De cliëntenraad moet zo spoedig mogelijk laten weten of hij instemt.
Dit moet zich wel verhouden tot genoeg tijd om zich een goed oordeel te vormen.
De raad moet de redenen geven wanneer hij niet instemt.*
- 4** Na de beslissing van de cliëntenraad geeft Humanitas DMH zo snel mogelijk zijn reactie.
Toelichting: Humanitas DMH moet reageren; zowel bij het instemmen door de cliëntenraad als het onthouden van instemming.

- 5** Wanneer de cliëntenraad niet heeft ingestemd met een voorgenomen besluit kan Humanitas DMH de commissie van vertrouwenslieden om toestemming vragen om het besluit toch te mogen nemen.

Toelichting: Een besluit nemen is bij het onthouden van instemming alleen mogelijk na toestemming van de commissie van vertrouwenslieden.

- 6** De commissie van vertrouwenslieden geeft Humanitas DMH toestemming wanneer:
- de beslissing van de cliëntenraad om geen instemming te geven onredelijk is, of
 - het voorgenomen besluit noodzakelijk is om zwaarwegende redenen.

Toelichting: De commissie van vertrouwenslieden toetst op de redelijkheid van de cliëntenraad om niet in te stemmen.

- 7** Een besluit is nietig als deze wordt genomen zonder de instemming van de cliëntenraad of zonder toestemming van de commissie van vertrouwenslieden.

Toelichting: De cliëntenraad moet schriftelijk en binnen een maand een beroep doen op de nietigheid.

Procedure ongevraagd advies over instemmings-onderwerpen

(Wmcz artikel 9)

Let op: het gaat hier om ongevraagd advies over instemmings-onderwerpen.

De procedure ongevraagd advies bij andere onderwerpen staat op de vorige pagina.

- 1** De cliëntenraad brengt ongevraagd advies uit over een onderwerp dat onder instemming valt.
- 2** Wanneer Humanitas DMH het advies niet wil volgen, moet hij eerst met de cliëntenraad overleggen.
- 3** Wanneer Humanitas DMH besluit een ongevraagd advies over een instemmings-onderwerp niet op te volgen:
 - kan de cliëntenraad de commissie van vertrouwenslieden vragen om te bepalen dat het advies moet worden uitgevoerd.
 - kan Humanitas DMH de commissie van vertrouwenslieden vragen het besluit te bevestigen.

Toelichting: De toetsing door de commissie van vertrouwenslieden is bij ongevraagde instemming minder zwaar dan bij gevraagde instemming.

- 4** De commissie van vertrouwenslieden bepaalt of het redelijk is dat Humanitas DMH het advies niet of gedeeltelijk niet wil volgen.
Ook bepaalt de commissie welk deel van een advies uitgevoerd moet worden
En wanneer daarmee begonnen moet worden.

*Toelichting: De commissie van vertrouwenslieden kan bepalen welke delen van een advies uitgevoerd moeten worden.
En wanneer Humanitas DMH daarmee moet beginnen.*